

Donderdag 11 juni 2020
Auditorium Apenheul, Apeldoorn

PERSOONLIJKHEIDSTOORNISSEN BIJ OUDEREN: NIEUWE AANDACHTSGEBIEDEN

Van existentieel tot crimineel

scem.

Persoonlijkheidsstoornissen bij ouderen zijn een sterk groeiend aandachtsgebied in de geestelijke gezondheidszorg. De afgelopen jaren is, onder meer doordat topklinische en kenniscentra flink geïnvesteerd hebben in deze doelgroep, een aanzienlijke verbetering van diagnostiek en behandeling bereikt. Niettemin doen zich ook nieuwe aandachtsgebieden voor die sterk verweven zijn met persoonlijkheidspathologie op latere leeftijd, zoals voltooid leven, somatische preoccupatie, persoonlijkheidsverandering, psychotrauma, polyfarmacie en ouderencriminaliteit.

Zo hebben ouderen met persoonlijkheidsstoornissen vaak meer moeite zich aan te passen aan lichamelijke achteruitgang of verlies van naasten. Dit kan leiden tot een persisterende doodswens. Hoe komt dit en hoe kunnen we patiënten bijstaan als ze niet meer willen leven? Als gevolg van disfunctionele coping kan persoonlijkheidspathologie ook somatische preoccupatie en polyfarmacie veroorzaken, met als resultaat een fors appèl op hulpverleners in de gezondheidszorg. Hoe ga je hiermee om en welke behandeling kun je inzetten? Als differentiaal diagnostisch een persoonlijkheidsverandering door een somatische aandoening uitgesloten is, staat dan het doelgericht manipulatief gedrag zo op de voorgrond dat eerder gedacht moet worden aan psychopathie? Zijn psychotrauma's in de vroege jeugd wellicht de oorzaak van persoonlijkheidspathologie bij ouderen? Of worden eerdere psychotrauma's als gevolg van verlieservaringen opnieuw geactualiseerd?

De sprekers, allen expert binnen een specifiek aandachtsgebied van persoonlijkheidsstoornissen bij ouderen. Ze beantwoorden deze vragen met behulp van (differentiaal)diagnostiek en behandelinterventies, bezien vanuit zowel wetenschappelijk als praktijkgericht perspectief. De sessies zijn plenair, zodat we met elkaar de thema's kunnen bediscussiëren en vertalen naar verschillende gebieden in de gezondheidszorg.

We zien ernaar uit samen met u er een inspirerende dag van te maken op 11 juni!

*Prof.dr. Bas van Alphen en dr. Sjacko Sobczak, Mondriaan GGz
Anita Seinen, SCEM*

Programma

Voorzitters: *Dr. Sjacko Sobczak* en *prof.dr. Bas van Alphen*

- 08.45 uur **Registratie en ontvangst**
- 09.30 uur **Inleiding tot het thema**
Prof.dr. Bas van Alphen • bijzonder hoogleraar klinische ouderenpsychologie
- 10.00 uur **Persoonlijkheidsstoornissen en SOLK bij ouderen: een start met de ontginning**
Dr. Peter Hilderink • psychiater en *dr. Arjan Videler* • psychotherapeut
- 10.45 uur **Pauze**
- 11.10 uur **De relatie tussen persoonlijkheidsstoornissen en neurocognitieve aandoeningen: een complex verhaal**
Prof.dr. Eva Dierckx • hoofddocent Vrije Universiteit Brussel
- 11.50 uur **Psychotrauma en persoonlijkheidsproblematiek**
Aishah Snoek, MSc • PhD-onderzoeker en *Ellen Gielkens* • PhD-onderzoeker
- 12.45 uur **Lunch**
- 13.45 uur **Polyfarmacie en kwaliteit van leven**
Julie Schulkens • ouderenpsychiater, PhD-onderzoeker
- 14.10 uur **Help! Mijn patiënt wil dood**
Dr. Sjacko Sobczak • ouderenpsychiater, senior onderzoeker
- 14.50 uur **Pauze**
- 15.15 uur **Over de doodswens van ouderen die hun leven 'voltooid' vinden**
Dr. Els van Wijngaarden • onderzoeker
- 15.55 uur **Van existentieel tot crimineel**
Prof.dr. Bas van Alphen • bijzonder hoogleraar klinische ouderenpsychologie
- 16.30 uur **Afsluitende beschouwing**

Inschrijven

SCEM verwerkt haar inschrijvingen geautomatiseerd. Het online inschrijfformulier vindt u op de subpagina van deze bijeenkomst in de Agenda op www.scem.nl. Hier vindt u tevens de inschrijfvoorwaarden.

Het inschrijfgeld bedraagt € 209
Bij inschrijven binnen 3 weken vóór
de bijeenkomst € 239

Voorzitters en sprekers

Prof.dr. Bas van Alphen • gezondheidszorgpsycholoog/
manager behandelzaken, topklinisch centrum voor
ouderen met persoonlijkheidsstoornissen, Mondriaan,
Heerlen; bijzonder hoogleraar klinische ouderen-
psychologie, Vrije Universiteit Brussel; Tilburg University

Prof.dr. Eva Dierckx • hoofddocent Vrije Universiteit
Brussel; stafmedewerker onderzoek AZT, Vrije
Universiteit Brussel; Alexianen Zorggroep Tienen

Ellen Gielkens • PhD-onderzoeker; gezondheidszorg-
psycholoog/EMDR Europe practitioner, topklinisch
centrum voor ouderen met persoonlijkheidsstoornissen,
Mondriaan, Heerlen

Dr. Peter Hilderink • psychiater, topklinisch centrum voor
Lichaam, Geest en Gezondheid, GGz Breburg, Tilburg

Julie Schulkens • PhD-onderzoeker; ouderenpsychiater,
topklinisch centrum voor ouderen met persoonlijkheids-
stoornissen, Mondriaan, Heerlen; Maastricht University-
School for Mental Health and Neuroscience

Aishah Snoek, MSc • PhD-onderzoeker; psycholoog,
Sinai Centrum, Amstelveen

Dr. Sjacko Sobczak • ouderenpsychiater, senior
onderzoeker, topklinisch centrum voor ouderen met
persoonlijkheidsstoornissen, Mondriaan, Heerlen;
Maastricht University-School for Mental Health and
Neuroscience

Dr. Arjan Videler • psychotherapeut; manager
behandelzaken; onderzoeker PersonaCura, topklinisch
centrum voor senioren met persoonlijkheidsstoornissen of
autisme, GGz Breburg, Tilburg; Tranzo, Tilburg University

Dr. Els van Wijngaarden • onderzoeker; universitair
docent, Universiteit voor Humanistiek, Utrecht

Doelgroep

(Ouderen)psychiaters, klinisch (neuro)
psychologen, eerstelijnspsychologen,
psychotherapeuten, sociaal psychiatrisch
verpleegkundigen, specialisten ouderen-
geneeskunde, gerieters, internisten in de
ouderenzorg, huisartsen, artsen indicatie
en advies, SCEN artsen, neurologen en
andere belangstellenden

Accreditatie

Wordt aangevraagd bij NVvP, FGzPt, NIP,
NVP en Kwaliteitsregister V&V
Bij voldoende belangstelling uit een
discipline wordt aanvullend accreditatie
aangevraagd

Datum en locatie

Donderdag 11 juni 2020
Apenheul / Auditorium gebouw De St@art
JC Wilslaan 21
7313 HK Apeldoorn

Informatie

SCEM
Postbus 21, 4196 ZG Tricht

telefoon 0345 - 57 66 42
e-mail scem@scem.nl
twitter @scem

Voor meer bijeenkomsten: www.scem.nl